

Linea christi Iuda sine rege

Dzias

Joathan

Achas

Ezechias

Banabes

Dzias (Anno mudi. 4388.) Amasie regis filius: duodecim^o regu iuda multe mansuetudinis et dignitas. Vir iste sec^o bonu erat coras dno: excepto qd sibi sacerdotiu vi usurpauit sub azaria potifice. In eo qd voluit adolere incensum sup altare thimiamatis. ppter qd lepra percussus est: et terre mor^o fact^o. Ex q media ps motis scissa est: ortos regales opp^ossit. hostes tm p circuitu pstravit: hieru sale exornavit et muros qd ioas destruxerat restituit lepro^o fact^o zacharias fm lege moysi extra ciuitate eu expulit: et Joathā fili^o ei^o p eo rexit. Veru cu obisset trāstulerit eu i hierlm et sepeliert i sepulchri regu

Iste Sardanapall^o omi muliere corruptior fuit prim^o puluina iuenit: hitu semico indut^o inf meretricu greges purpura colo trabes. Demu p arabace pfectu medoru i dicto sibi bello deuict^o. cernes se no posse euade seipm cu diuitijs cremauit: cessa uitq; illa mag^o morchia assyrioz: q stetit vltra. 1305. annos. Et surgut tpa horreda pene ad xpi natiuitate in qb^o sanguis huan^o in toto mdo qsi aq effus^o e.

Dhull rex Assyrioz et sequetes volentes recuperare monarchia no modicu turbauerunt terra.

Joathan anno mundi. 4440.

Iste Theglathphalazar cepit terras neptalim et gallileā. Et eos q trāstordane erat trāstulit in assyrios. postea ob petitione Achas obsedit damascū et Raalim regem damasci interfecit.

Salmanasar obsedit samaria et trāstulit isrl in assyrios. et cessauit regnu isrl qd stetit ānis. 282.

Iste Achas (Anno mudi. 4466.) regnauit in iuda post morte patris sui Joathā: hic pessimus fuit ydolatrie dedit: cōtra que venies in preliu phacee rex occidit in vna die de iuda centu viginti milia bellatoz: et duceta milia pueroz: et puellaz. et mulierum duxerunt captiua: qd tamē refectos remiserunt cōsulente ppha. Cui^o tpe condita est roma.

Ezechias Anno mudi. 4472. filius Achab qn duodecim^o regu in iuda. optimus fuit: reduces populū ad cultu dei: hui^o tpe regnu isrl. s. decē tribu uni defecit: trāstulatus a rege salmanassar assyrioz: huius Ezechie tpe sennacherib rege assyrioz veniente cōtra ezechia et regnu ei^o: et obsidete hierusalē orato nib^o ei^o et ysaye et humiliatioib^o in vna nocte angel^o dñi interfecit centu octo gintaquiq; milia exercit^o sennacherib: sicq; liberat^o est: Ipe aut Ezechias siue ppter elatione siue ppter ingratitudine ad mortē vsq; infirmat^o e. Sed penitēs sanat^o signo sibi dato de reuersioe solis p decē lineas q oratozib^o babilonie oñdit oēs thesauros. Cui ysayas pdixit oia a babilonis asportada: pbase aut solēissime a pplo celebra ri fecit. Dormiuit deniq; Ezechias cu patrib^o suis.

Iste Sennacherib ascēdit in iuda cōtra Ezechiaz viru sc̄m. et percussit dñs exercitū ei^o vt sup. Ipe aut turpiter fugies puenit in ninuē et afflixit iudeos et thobia. tandē a suis filijs occisus est.

Manabes (Anno mudi. 4501.) fili^o Ezechie post eū regnauit in iuda qui quagintaquiq; ānis: hic pessim^o fuit: ydolatrie dedit^o et augurijs. pphas occidens et p̄cipue ysayā serra lignea secari facies. Qui tm captiu^o ducit^o in babilone penitēs et valde hūiliat^o in illa captiuitate veniā obtinuit. Et ad regnu suum reduct^o est. cui successit fili^o ei^o amon patre imitat^o in vicijs s̄ no in pnia. q et a suis occisus est.

Iste Assaradon fuit filius Sennacherib.

Linea regu assyrioz

Sardanapallus

Dhull

Theglathphalazar

Salmanasar

Sennacherib

Assaradan

Quarta etas mūdi

Linea pontificū

Elchias

Asarias filius elchie

Sarayas filius asarie

Josedech

Josedech pontifex fili' Asarie egressus est quādo transfudit dominus iudam et hierusalem per manus Nabuchodonosor. Et ductus est cum alijs captiuus in babilonē; dicunt aliqui istum fuisse Esdrā scribam et sacerdotem aut forsan ipsius fratrem.

Sophonias

Baruch

Hieremias

Baruch hieremie prophete notarius propheticum librum edidit; in quo cōsolationem de reditu a captiuitate prenunciat.

Item Sarayam interfecit Nabuchodonosor in reblata cum alijs consiliatoribus sedechie.

Olda ppbissa fuit vxor Sellū summi sacerdoti claruit ac ppbant Josie regi et presertim hierosolimoz euerisionē ac populi ipsius captiuitatem. Omnes isti sex cū Joachim rege adhuc pueri in babilonē ducti sunt captiui. Nabuchodonosor statuā aureā. lx. cubitoꝝ altitudine in campo statuit et cōuocauit oēs principes regionū ad dedicationē statue. et preco clamabat. Adorate statuā q̄ nō adorauerit eadē hora mittet in fornacē ignis ardentis. Et adorauerūt oēs preter socios danielis; et accusati sunt ad regē et succensa est fornax septuplū; et missi sunt vincti cū vestib' in mediū fornacis. Viros autē illos q̄ miserāt eos interfecit flama ignis. Angel' aut induxit quasi ventū roris flantē refrigerantē eos. Tūc illi tres vno ore benedicebant deum.

Mizabel anania' azaria' Daniel. Ezechiel. Mardocheus

Sophonias ppba noſtus duodecim ppbetarum Chusi nobilissimi inter hebreos viri fili'; ppbetauit destructionē hierusalem et reedificationē.

Item Ste Arias ppba occisus est a rege ieconia. Prophate minores

Arias

Abacuck

Abacuck ppba in numero duodecim ppbetarum decim' ppbie spiritu plenus; apud iudeā in precio fuit; ppbauit cōtra Nabuchodonosor et babilonē hic etiā danieli prandiū attulit dum in lacu leonū esset apud babilonem.

Olda ppbetissa

Rhea virgo ve
stalis

Regnū romāo
rū Ro mulus

Re mus

Rhea que et Alia dicebat Numitoris ultimi latinorum regis filia hac tē
pestate adhuc virgūcula: patre eius vi regno priuato: ab amulio patuo
vestalibus virginibus addita ad ppetuam virginitatē cōpulsā est. Que
cum in pleniorē deuenisset etatē stimulis acta venereis in amplexus incogniti
viri. Et vt alij referunt in martis coniunctionē deuenit. Et pregnans effecta. Ro
mulum ⁊ Remum eodē partu enixa est. Quos dum peperisset iussu regis Amu
lij viua defossa est. Qua mortua etiam geminos in tiberim deici iussit. Verū ne
queuntibus ministris ad ripam fluminis propter aquarum multitudinē deueni
re: illos in ripa posuere. Et sic Amulij imperio abiectus in profluentē Romulus
cum Remo fratre non potuit extinguī. Et tiberinum amnem repressit: ⁊ relictis
catulis lupa vagitum secuta: vbera admouit infantibus. matrēq; sese gessit. Sic
reptos apud arborem faustulus regis pastor tulit in casam atq; educavit sustē
tatosq; fere inter greges pecorum agresta vita nutriuit. Marcios pueros fuisse:
siue q; in luco martis enixi sunt. siue q; a lupo que in tutela martis est nutriti. A
dulti inter pastores de virtute quotidiana certamina et vires ⁊ pernicitatē auxē
re. Cum autem adoleuissent non parua pastorum ⁊ latronū manu collecta Amu
lium patruum regē interfecerunt. et numitorē auum in regnum restituerunt. Is
tamen sequēti anno extinctus. Sic latinorum seu Albanorum regum defecere no
mina. vbi sub vno ⁊ viginti regibus sexcētis ⁊ viginti tribus annis regnatū est.

Remus Rhee vestalis virginis ex incognito patre filius: Romuli frater
hoc anno vna cum fratre suo ⁊ auo suo Numitore in regno latinorum re
stituto. deince interfecit vrbē vbi nunc Roma est cōstituerunt ac condide
runt. Et cuz gemini erant: vter auspicaretur ⁊ regeret: adhibuere piacula. Rem⁹
montem Auentinum: Romulus palatinum occupauit. Prior ille sex vultures:
hic postea sed duodecim vidit sic victor. augurio vrbem excitat plenus spei bella
tricem fore. ita illi assuete sanguini ⁊ prede aues pollicebantur ad tutelam noue
vrbis sufficere vallū videbat. E dū irridet angustias Rem⁹: idq; icrepat. saltu du
biū an iussu fris occisus est. Prima certe victima fuit. munitionē vrbis noue san
guine suo consecrauit. ferunt eum a fabio Romuli duce cultro pastorali occisum
Et in eodem loco vbi futuri muri vestigiū transgressus est sepultus fuit.

Romanorum regni principium

Romulus primus Romanorum rex vigesimoquarto supra trecētesimus
regni dauid anno: etatisq; sue primo ⁊ vicesimo numitore perempto: re
gnosq; latinorū in confuso posito pastorum non parua manu collecta vna
cum fratre Remo iam dicto statim vrbem parua in solo nequaq; munito con
ditam ⁊ a se Romam nominatam primum regnare incepit teste Eusebio regna
uit annis. 38. Romulus autem licet sub dubio partu natus: eius tamen indolis
(vt plutarcus ait) nequaq; seruilis erat: sed quandaz regiam magnitudinē ac p
bitates pre se ferebat. Eminebat in eo natura facilis ⁊ ad consilium ciuilem pro
bitatem aptissimum ingenium: quapropter euenit ad magnum dignitatis cul
men. Post romam autem conditam primum eos quibus etatis vigor inerat in
militares legiones distribuit. Eteram vero multitudinem populum appellauit
Centum deinde Senatores creans eos patres dixit: ac ex eis genitos patricios
Prius enim incole deerant: et cum in proximo erat lucus: hunc Asiliū fecit et sta
tim mira vis hominum latini tusciq; pastores quidam et transmarini pbriges q
sub Enea archades qui sub Euandro duce influxerant: ita populum romanum
ipse fecit. Matrimonia vero a finitimis petita quia non impetrabantur manu ca
pta sunt simulatis quippe ludis equestribus: virgines que ad spectaculum ve
nerant prede fuere. Et hec statim causa bellorum. Auctis tamē breui viribus hūc
rex sapientissimus statim reipublice imposuit: vti inuenta diuisa per tribus in
equis et in armis ad subdita bella excubaret cōsiliū reipublice penes sec⁹ esset
his ita ordinatis cum contionem haberet ante vrbem apud Capree paludem e
conspectu ablatu est.

Quarta etas mundi

Numa pompilius

Tullus hostilius

Anchus Marci

Tarquinius priscus

Phaleris

Numa pompilius scđs Romanorū rex. septimo z. xx. regni Ezechie āno p^o Romulum regnare cepit. Et regnavit annis. 41. Quem curribus sabi- nis agentem vltro petiuere ob inlicitam viri religionem. Ille sacra z cere monias omnemq; cultum deorum immortalium docuit. Ille pontifices. Augu- res ceterosq; p sacerdotia. Annū quoq; in duodecim menses; fastos dies nepha- stosq; descripsit. Hec omnia quasi monitu dee egerit; quo magis barbari accipe- rent. Eo deniq; ferocem populū redexit vt qđ vi z iniuria occupauerat impius religione atq; iusticia gubernaret. Obijt deniq; octogenarius leui morbo.

Tullus hostilius tercius Romanorum rex; trigesimo nono regni mansi- se anno post numam pompiliū regē a Romanis rex suffectus. Regna- uit annis. 31. Cui in honorem virtutis regnum vltro datum. Huius cu- nabula (vt Eutropius scribit) tugurium agreste cepit; z postea adolescētia in pa- scendis pecoribus occupata fuit. Validior deinde factus Romanū rexit populū Et primus quidam Romanorum regum fastibus z purpura vti cepit. Ac vrbes adiecto celio monte ampliauit. Post longam deniq; pacem in albanos bella tulit deuictos in urbem admisit; z eorum urbem preter templa euertit. Tandem cum magna gloria belli regnasset cum tota domo ictu fulminis conflagratus est.

Anchus marcius Nume regis ex filia Nepos. quart^o Romanorum rex. q̄r- to Josie regni anno post Tullum hostiliū regnum accipiēs. Regnavit annis. 25. Hic nulli superiorum regum belli pacisq; artibus ac gloria vn- q̄ inferior fuit. Et menta muro amplexus est. Quētinum ianiculumq; montes vr- bi addidit z pontem primus Tiberi adiecit; hostiamq; in ipso maris fluminisq; confinio Coloniam posuit. presagiens animo futurum; vt totius mundi opes et cōmeatus illo veluti maritimo vrbs hospitio reciperentur. tandem morbo cor- reptus vitam cum morte mutauit.

Tarquinius priscus quintus Romanorum rex anno vigesimo septimo re- gni Josie post anchum Marciū rex delectus. regnavit annis. 37. Is trās- marine originis regnum vltro petens accipit ob industriam z elegantia quippe qui oriundus Corintho grecum ingenium italicis artibus instituit. Hic et senatus maiestatem numero ampliauit; z centurijs tribus auxit neq; pace tar- quinus q̄ bello promptior. xij. namq; tuscie populos frequentibus armis sube- git. Inde aureo curru quattuor equis triumphauit. Qui post multa strenue ge- sta ab anchi filijs interfectus est.

Der ea adhuc tempora reges Hastas pro dyademate habebant quas greci sceptra dixere. Nam et ab origine rerum p dñs immortalibus veteres ha- stas coluere. ob cuius religionis memoriā adhuc deoz simulacris haste addūtur.

Dhaleris Agrigentinus tyrannus z orator hac tempestate floruit cui qui- dam perillus eius ingeniosus artifex z ei amicissimus ex athenis agri- gentum ad euz venit; cognita hominis senicia vt eidē placeret ex ere tau- rum artificiosum fabricauit. Et in eius latere ianuā posuit vt reus in eo inclusus subiectis ignibus torquet. vt sonus vocis hominis bouis mugit^o videret; quo accepto illum includi iussit. Et prim^o artificij sui prebuit expimentum vt Ouidi^o dicit. Nec enim lex equior vlla est; q̄ necis artifices arte perire sua hec ipse phale- ris Atheniēsis de se pro illo conquestis rescripsit. Extant em̄ huius phaleris adhuc celebres z graues epistole.

Sibilla erithrea

Sibilla Erithrea omnium aliarū clarior in babi- lonia orta tempore illo vixit; monachali veste in- duta; velo nigro in capite; manu gestans gladium mu- dum non multum antiqua. mediocriter facie turbata. habens sub pedibus circulum aureum ornatum stellis ad similitudinem celi dicit sic. In vltima etate humilia- bitur deus; humanabitur proles diuina vnietur; bñā- nitati diuinitas. iacebit in feno agnus; et puellari offi- cio educabitur.

Roma vrbs toto orbe celebrāda: rerū do-
mina in latio ad amnē tyberī sita. A ro-
mulo ei⁹ p̄ditore noiata. vñdecimo. Eze-
chie regl iuda āno: Scđoq; octaue olympiadis
āno ab ip̄o conditā fuisse affirmāt. Ambitū eius
vrbs Plinius ex traditionib⁹ Augusti scribit
milia passus viginti. Flau⁹ vopis⁹ scribit Aure-
lius impatorē ambitū vrbs ad triginta milia pas-
suū ampliāsse. Nostra aut ratio metiēdi a pri-
scorū ratioe multū variat: si ad nr̄e etatis con-
suetudinē metiri volum⁹ vix passuū milia qua-
tuordecim oīs rome ⁊ ianicule siue trāstiberine
regionis ⁊ vaticani ambit⁹ implebit. Tyberis
flui⁹ a septētrione vrbe intrat: ⁊ ex latere meridi-
ano versus hostiā exit. ita vt ex latere quidā dex-
tro vaticanū cōperiat ⁊ Janiculū: q̄ duo regiōs
trāstiberinā complet. A sinistro vero sit romane
vrbs ambit⁹ septē p̄plectēs colles. Portas vr-
bis triginta aptas. ⁊ septē clausas fuisse scribit
plini⁹. Noīa que apud prisicos vsitata fuit elu-
cidare libet. Nā cū diuersis t̄pib⁹ aucta fuerit: ⁊
q̄ intra vltimū muroz ambitū remanebāt porte
formā amitterēt. fuitq; deinde roma diruta ideo
inuestigari oīs relinq̄m⁹. Flumētana p̄ma por-
ta appellata: q̄ tyberim eaz influxisse affirmāt.
nouissime porta ppli dicta Scđa piciana a colla-
tia oppido p̄pe romā Collatia. Tercia q̄ nūc sala-
ria fuisse quirinalē postea collinā q̄ ea in collem
quirinalē itur. Quarta viminalis nūc sc̄re agne-
tis aut numētana. qz ad viminalē collē ducebat
Quinta exquilina qz in exquilis itur. nūc sancti
Laurēcij. Sexta neuia q̄ maior dicit. Septima
Asmaria nūc sc̄i iohānis. a prisicis celimōtana
a celio mōte. Octaua q̄ in abdito angulo clausa
cernit ⁊ metrodozi porta dicit: Sabinsam fuis-
se a maiorib⁹ appellatā. Latina deinde porta i-
mutatū retinet vocabulū qd̄ ea in latinam duce-
bat. Porta appia olim Capena. Ultima trige-
mina intra tyberim aliq̄n hostiensis ⁊ sc̄i pauli
appellatā restat. cū ad ei⁹ basilicā ducat ⁊ hosti-
am versus. Est ⁊ alia intra tyberim romane vr-
bis carmetalī. Postremo porta triūphal̄ oīm
celeberrima q̄ etate nostra extat p̄ quā triūphū
agebant. Cui⁹ fundamētōz moles in extrema
tiberis ripa cōspici possunt. ⁊ pons similiter ad
illā cōducēs vsq; ad hospitale sc̄ispūs et via q̄
ab eo pōte vsq; ad Neronis circum in quo Cay-
callicule obelisē aspici⁹. q̄ nūc corrupte iulia nū-
cupat. ⁊ ad sinistru lat⁹ basilice b̄ti Petri adia-
cet triūphale territorium nuncupatur. verum
triūphale territorium ⁊ adherētia loca vatica-
ni nomē a vaticano colle assumpserunt. et cōstat iā
vaticanū collē eū esse qui eccie b̄ti Petri adiacet
p̄ cūctis em̄ reb⁹ celebrior ⁊ religiosior cōspici⁹
vatican⁹ reliquīs b̄ti petri. ⁊ ei⁹ excelsa basilica
et romani pōtificis pallatio qd̄ Nicola⁹ papa se-
cund⁹ fundauit ⁊ grāde viridariū muris cinxit.
Janicul⁹ regiōs ip̄am totā trāstiberinā excepto
vaticano indicat. vaticanū vero primit⁹ leo pa-
pa quartus muro munivit ⁊ de suo noīe ciuitatē
leoninā vocauit. Ea sex portas nūc stātes habz
prima in Janiculū dimittēs ab eccia cui subia-
cet sanctispūs nomē accepit. Alia est edita in col-
le ptusa. hec ⁊ pforata vocat. Tercia posterule
nomē accepit. Quarta viridario pōtificis sub-

iacet viridario vocat. Quinta iuxta molē hadria-
ni quod nūc castz sancti angelivocat. porta san-
cti angeli dicit. Sexta s̄b adriani meta ad vrbe
p̄ pontē cōducit ab eneīs forib⁹ Eneavocatur
Colles septē rome ab auctorib⁹ describunt di-
cete virgilio libro Georgicoz. 2. scilicet. Et rez
facta ē pulcherrima roma. Septēq; vna sibimu-
ro circūdedit arces. Quorū noīa sunt Capitoli-
nus. Quētōn⁹. palatin⁹. Celi⁹. Exquil⁹. vimi-
nalis ⁊ quirinalis. Et absq; ianiculo ⁊ vaticano
septicollis ip̄a vrbs dicebat. Capitolin⁹ mons
dictus cū in eo fundamēta edis iouis foderētur
caput humanū inuētus est ⁊ ante Tarpei⁹ a toz-
peyavirgine vestali dicebat. ⁊ mōs saturni a q̄
saturnia tell⁹. fuit in hac arce capitoli⁹ celeberrī-
mum iouis optimi maximi templū ⁊ iunonis
monete. ⁊ in eo clangore anserū ⁊ alarū strepitu
M. manli⁹ gallos in p̄cipiciū dedit. hui⁹ totius
arcis ornamēta cūctis miraculis egiptioz erāt
anteponēda. quare aurea capitolia cognominā-
tur ⁊ domiciliū deoz. Circa eū locū duo fora iū-
gebant boariū ⁊ pistariū. Nūc aut p̄ter lace-
ratam domū a bonifacio nono ruinis sup̄ edifi-
catam p̄ter are celi fratru b̄ti francisci ecciaz in fe-
retrij iouis templi fundamētis extractā. nihil hz
is mōs capitolin⁹. tantis olim edificijs exorna-
tus cū delubra edes sacella et tēpla vltra sexagi-
ta habuerit. Quētōn⁹ collis ab aduētū hoīm vl-
a rege auētino albano ibi sepulto dicit⁹ fuit. in B
mōte ara herculi ab euandro posita. Et iunonis
templū ⁊ tēpla diane ⁊ mīnerue ⁊ lucine: fuit su-
per eodē mōte lauretū silua ioui sacrata: ⁊ edes
libertatis. habz vero nūc is mōs mōsteriū san-
cte Sabine ⁊ aliud sc̄i bonifacij. reliqu⁹ mons
aut ruinis aut vineis p̄ter sancti Alexij cenobiū
quod mihi vetustissimū cōspici⁹ contextus est.
Palatin⁹ mōs cū palatini aborigines ex agro
reatino cum euādō venerūt hoc nomē accepit.
Sup̄ hoc mōte vt ex cornelio tacito accepim⁹ p̄-
mo vrbs roma edificata fuit. Et in eo reges de-
inde cōsules postea impatores maiori ex pte se-
dem habuerūt. Habuit ⁊ edes vani ducis. Lūi-
us quoq; inquit matrē magnā deuz a grecia ad-
uectam in edem victorie q̄ est in palatio ptulere
fuit in palatio teste plinio phanū febr̄i dicatū
Et templū diui Augusti deinde incēdio cōsum-
ptum. C. Calicula sup̄ templū hoc ponte trans-
misso palaciū capitoliūq; cōiunxit. Cui⁹ ⁊ reliq̄-
as quasdā adhuc cōspicere libet. Idē cesar Au-
gust⁹ templū appollinis in ea pte excitauit. Ad-
didit portic⁹ cū bibliotheca latina grecaq; quo
in loco iam senior sepe senatū habuit. Id̄ edifi-
cium admirādis opib⁹ exornatū erat. cōpluraq;
a multis extracta sunt. Nūc p̄ter sancti Nicolai
ecciam a calixto papa edificatā q̄ etiā male inte-
gra cernitur. nullū is celeberrim⁹ mons hz edi-
ficiū. qualis aut et quāt⁹ olim fuerit ea edificio-
rum moles indicat ruine inter ceteras vrbs cō-
spiciende. Cū itaq; tres illos mōtes q̄ primi et
soli in p̄ma vrbe a Romulo cōp̄bensī fuerūt se-
clusis ruinis videri poterit ea nuditas quā Ro-
ma nōdum cōdita habuerit. Fuit aut in ea par-
te pallacij quā septētrionē versus in triūphales
Constantini imperatoris arcum vergentem vi-
demus. loc⁹ palladij cui⁹ insignes extant ruine

Quarta etas mūdi

binas habētes ex marmore portas eo in murorum ambitu ecclia sancti Andree de pallara concluditur. Ceteras partes alto circumdatus muro vinea implet. Celius mons a celio iubēnio duce (qui Romulo auxilio venit contra latinum) nomē assumpsit. et fuit vrbi additus quo tpe Tullus hostilius albas euertit. et postea ibi habitauit: et curiā fecit que hostilia appellata est. In eo mōte Vespasian⁹ templū diui claudij edificauit fuerūt in eo phauni veneris et cupidinis. aliorūq; deorum edes Are et templa. Et macellū magnū. Antrus ciclopiis lupanaria. cohortes quinq; vigilū: castra pegrina et armentariū. Medio in ei⁹ dorso bine aqueductus supbissimi opis cōspiciunt. Nūc ecclis xpianis mōs est ornat⁹ in ea parte ad palatinū montē vergēs monasteriū est bti Gregorij in paternis edib⁹ ab eo edificatū. Inde sanctorū Johānis et pauli ecclia. Estq; in eo hospitale saluatoris: et ecclia sancte Marie in dnica. Alteraq; ecclia sc̄i Steffani rotunda de ipō mōte celio cognomē hñs: Ea in fauni ede pri⁹ fundata fuit. Simplic⁹ papa eam exornauit. Cernit nūc integra ad ei⁹ mōtis sinistrā sc̄torū quattuor coronatorū ecclia. Sc̄tiq; erasmi mōsteriū. Proximū noui opis in mōte celio est xenodochiū lateranēse. In extremo eiusdē mōtis iā est basilica lateranēsis sic cognomiata: qz in lateranēsiū nobilissime gētis edib⁹ extracta fuit. Hec venerabilis ecclia capita Apostolorū seruat ceteraq; sc̄tīmōnia: ediūq; supbissima structura toto orbe celeberrima a Constantino data bto Siluestro cōstātiniana basilica appellata. Ea sic Romanorū pōtificū primaria est sedes. sic ab eis plurimū olīm habitata fuit. Nūc vero pallacia quib⁹ circumdata fuit basilica maiori ex pte corruerāt. Vñs⁹ quoq; in celio mōte porta maior neuia dicta et amphiteatrū semidirutū: qd statili⁹ thauri maiores nri appellauere. Et alia basilica sc̄te crucis i hierusalē ab Helena cōstātini matre cōstructa. Eo loco vbi templa erāt veneris et cupidinis cōiunctūq; est mōsteriū qd Cartusiētib⁹ nūc incolit. Exquilini mōtis oīm maxim⁹ varro longā posuit expositionē ab excubijs regis Tullij dicit⁹. Exquilie em̄ mōtes duo habiti. Celebrior pars a foro Trayani et turrib⁹ quas comitū et militie appellāt incipiēs p montē cui caballo nūc nomē est: et ad terminas vsq; diocletianas ptendit. Et in portā exq̄linam q̄ iam sc̄i Laurētij noia⁹ desinit. Altera ps collis via intersecat que patricij vic⁹ dicitur. Et sup hac pte ecclia est celeberrima sc̄te Marie maioris dirimit⁹ a celio mōte p viā que porta Neuia vsq; ad amphiteatrū qd colosseū vocam⁹ reducit. fuerūt in exquilijis edificia q̄ plurima et admirāda. Et pri

mo a turri militiarū ascēdendo cernunt ruine termaz Constatini: et ingētes seminudoꝝ senū marmoree statue. Abinde pene cōtiguō loco cōspiciunt Caballi marmorei ingētes cū viris seminudis loza tenētibꝰ miro artificio copacti quoz vnꝰ opus praxitelis. Alter phidie latinis lris inscribit. Inde nō longe sunt dio-
 deciant terme edificū pulcherrimū et admirādū: et alie terme claroz viroz. Fuit in eodē colle macellus et ibi cōspicit eccia scī Viti cui cōtiguꝰ est arcꝰ triūphalis galiēni. multeqꝰ eccie in eo extant et alia innume-
 rabilia. Viminalis collis a Jove vimineo cuiꝰ ibi are sunt. Et si plura i eo fuerūt edificia: nil tñ certū reperitur qꝰ tres speciosissimas i illo totū vrbis domos fuisse. M. Crassi. Q. Catulli. C. aquilij eqtis romani. Fuerūt in illo scdm aliquos Salustiani horti quoz reliquias obstupēdas designāt. a porta viminali in collinam et ad Sanct. iusqꝰ Susannā extēdi putāt. Quirinalis collis a quirini phano edes fortune p̄mogenie habuit. Varro aut ob paruitatē colles et nō mōtes appellat. Hos duos colles scribit liuꝰ Seruū regē addidisse cū amplificāte vrbis animū adiecisset. inibi qꝰ loco dignitas fieret habitasse. Aggeris fossaz muro circūdedit se vrbē. Claudis roma ab oriēte aggere tarquini inter prima opa mirabilia. Nā cū muris equit q̄ maxie patebat aditu plano. estqꝰ is tumultꝰ quē nūc scē marie in pplo supeminētē ad pinciani vsqꝰ pallacij fundamēta ptendi videmꝰ. Campꝰ marciꝰ sic describit a liuio agger tarquinoꝝ q̄ inter vrbē et tyberis fuit campū marciū dixerūt: cū eo tpe vrbis ad capitoliū aut parū citra finiret. Et virginea aqꝰ q̄ rinalis colli cauernas campum olim marciū q̄ nūc triuij regio dicit illabit. hec sola aqua ex exteris iā romā ingredit. Habuit campꝰ marciꝰ edificia olim admirāda. quoz puule ruine adhuc restāt. Et adhuc eccia cōspicit q̄ scē Marie in ecuria vocitatur. Erat et templus Iudis: cōspicit adhuc colūna rerum gestarū elaborata. Juxta hanc qñqꝰ Comitia fiebāt. Fuerūt et in vrbē duodecim terme: et aqueductꝰ mirabiles. Hi sunt arcꝰ altissimi sbleuati. Arcꝰ cus qꝰ triūphales fuisse qꝰ p̄rimos et legimꝰ et cōspicimꝰ quosdā tamē dirutos. quosdā ruinis cooptos. q̄sdam nonis edificiolis ab aspectu hoīm semotos. Cernūt qꝰ diuersoz edificioꝝ spectande insignesqꝰ ruine ideo cum his Rome descriptionem relinquimus.

Oblectat me roma tuas spectare ruinas. Ex cuius lapsu glia prisca patet. Sed tuꝰ hic pplus muris de fossa vetustis. Calcis in obsequium marmora dura coquit. Impia tercentum si sic gens egerit annos. Nullum hic indicium nobilitatis erit.

Genua ligurum domina et regina. quae etiam Ianuam dicimus ytalie vrbs celeberrima clarissimaque in ligustici maris litore a quodam Genuo saturni regis filio condita et cognominata dicitur. Alij vt paulus perusinus hystoricus a genuino phetontis socio ob nauis maris in litore relicto cum parte nauium custode qui iunctus accolis loci siluestribus hominibus oppidum condidit: et genuam ex suo nomine nuncupauit. Alij quoque a Jano ytalorum rege et post troyanam cladem ampliata ubi Jani bifrontis ydolum primo coli ceptum est cuius sigilli inscriptio sic haberi dicitur. *Griffus vt has angit: sic hos ianua frangit.* Quidam tamen ante belli punici tempora nullam eius vrbs mentionem haberi dicunt. *Luuius autem eius incrementum habuisse dicit Lucretio prorogatum imperium vt genuam oppidum a magone peno destructum exedificaret.* Postquam tempora liguribus genuensibusque amicisioribus usi fuerunt. quibus magne copie variaque bello usui futura mitterentur maxime oportuna fuisse videtur genua loci natura tunc etiam portuosa. *Eam Karolus magnus imperator pipinusque filius rex ytalie et successores franci reges per annos circiter centum summa cum iusticia et humanitate sicuti et ceteras ytalie vrbes gubernarunt ducibus illi admistrande qui comites appellarentur prefectis.* *Hec plane ciuitas totius ligustici sinus emporium est*

Que a quadringentis annis citra (cum ante haud magnum oppidum fuerit) maximum habuit incrementum. Unde et ingentes nacta vires et portu edibusque superbissimis ac reliquis in omni genere ornamentis nunc usque preter venetias ceteras ytalie maritimas vrbes superat. Queque et naualis belli peritia adeo excellit: vt annos multos maris imperio potiretur et piratarum absterit latrocinia. Post karolum vero magnum et filios plurimam ciuium sustinuit tyrannidem. *Propter quod et peregrinos dominos sibi superinducere aliquando necesse habuit que ciuilibus agitata discordijs memoria nostra imperium maris amisit eius enim creberrimas mutationes et oriens simul et occidens admiratur que sic auxilio et consilio destituta imperium eius longe lateque diffusum pene exhaustum est.* *Peraz enim urbem Constantinopoli oppositam. mitilenam insulam. Famagustam urbem totius Ciprie insule columen. Chium insulam: aliasque grecanicasque vrbes plurimas a thurcis: aliisque gentibus ablatas deperdidit vel tributarias fecit.* *Eaphetiani eius colonia in thaurico Cheroneso non procul a bosphoro cymerico amisit.* *Ornat autem hec ciuitas Genua maxime cineribus precursoris domini.* *Et cathino quodam Smaragdino impreciabili quem tradunt illum fuisse in quo dominus iesus xpus agnum paschalem in cena domini cum apostolis suis comedit.*

Thales

Thales philosophus Asiaticus e septem grecie sapientibus primus his temporibus athenis claruit. Hic sapiens appellatus est: secundum quem et septem sapientes vocati sunt. fuit autem conscriptus ciuis mileti: ideo thales milesius appellatus est. Scripsit autem de conuersione et equinoctio: et primus inter philosophos dicitur de Astrologia tractasse. nec non et solares eclipses et uersiones predixit ab egyptiis geometriam didicit. In politicis uero optime est consultatus. Aiunt enim coniuge eum caruisse: et interrogatus cur non duceret dixit. ob filiorum amorem: hic principium omnium aquam posuit. mundumque aniatum dixit et demonibus plenum. Tempora quoque anni fertur inuenisse. et in.ccc.lxxv. dies diuisisse. Scripsit autem de Astronomia multa que in ducentis carminibus comprehendit. Tabulam auream siue mensam a piscatoribus casu inuentam altercatio suborta cuius esset appollinem delphicum adierunt ut indicaret cui danda esset. Appollo respondit illi esse dandam: qui sapientia ceteros premineret: his auditis thalesi prebdata est. Ille eam dedit bianti. Bias pitacho. Ad ultimum ad solonem uenit.

qui et titulum amplissime prudentie et etiam premium ipsam scilicet mensam auream ad appollinem transfudit: hic thales pauper erat: vacans philosophie studiis: acquisitioni pecunie intendere non ualebat. Item fructus et olei ubertatem per Astronomiam futuri anni nouit. Ferturque de ipso quod dum nocte quadam duceretur extra domum a uetula ut astra consideraret. incidit in foueam: eoque lugente: dixit uetula: tu quidam o thales que ante pedes sunt videre nequis: quod que in celis sunt posses cognoscere: obiit autem anno etatis sue. lxxviii.

Solon

Solon philosophus Atheniensis secundus de septem sapientibus athenis floruit. Atheniensibus leges optimas condidit: quas postmodum Romani ab eisdem acceperunt. multaque beneficia eis contulit: et multo tempore eos sua prudentia a seruitute et tyrannide liberauit. et tandem fortuna mutata profugus in egyptum se transfudit: hic dum senex esset pisistrato tyranno athenas occupare uolenti: toto conatu resistit multis ex ciuibus consentientibus pisistrato. Interrogatus autem quia spe fretus ut tam audacter resisteret: ait senectute. Hic etiam solon dixit: boni et uirtuosi uiri apud tyrannos equiparantur calculis rationum quorum unusquisque plura quam pauca signat. Ac sic in aspectu tyranni quamque magni dicuntur et clari: quamque autem et honore carentes. Interrogatus etiam a creso rege lidorum quis ei felix esse uideretur ait Teribalanus atheniensis et cleobis et bico ignoti et homines quorum fama latet. Cresus autem rex ornans se omniode regisque fastu sedens in solio: interrogauit eum siquid miri melioris uidisset respondit. Gallos phasianos et pauones naturali enim colore et flore decorati sunt et millesies meliori.

Huic soloni mortuum filium lugenti: non esse flendum ait quidam eo quod flere nihil prodesset. Cui solon eo magis ploro: quo damnum meum irremediabile uideas. Interrogatus an uellet quod sui de morte eius lugeretur ait. ad hoc multis conatibus laborauit: ut in morte mea dolore et lamentis non caream amicorum. Ait etiam nemo dicere debere: se ceteris quibuscumque intollerabiliores amaritudines sustinere. Inter ceteras autem leges eius ait. Siquis parentes indigentes non alit ingloriosus est. Filij eorum qui pro republica obire publice nutriantur et doceantur. Item statuit tutorem cum orphanorum matre non habitare: nec tutoris officium exercere: in quem orphanorum defunctorum substantia ueniret: nec sculptori anuli licere tenere signum anuli uenditi: et si unum oculum habentem quis illo priuauerit. Uicuersa ipse geminis careat: et quod princeps si ebriosus fuerit damnetur necesse. Responsa solonis ad quedam quesita sunt hec. Quid est uerbum: ymago operum. quo firmatur uerbum silentio. Quo firmatur silentium tempore. Quid est rex fortis potestas. Quid est lex: aranea tela quod si in eam ceciderit quid debite retinet: graue autem pertransit tela rescissa. Mortuus in cipro octogennarius tempore Sedechie regis.

Chilon

Chilon philosophus Lacedemonius athenis claruit tercius de septem sapientibus grecie qui ob eius profundissimam sapientiam breueloquus dictus est. Hic iugede causa societatis missus fuit corinthum: ubi duces et seniores populi ludetes inuenit in alea propter quod infecto negotio reuersus est: dicens se nolle gloriam spartanorum quorum uirtus constructo bisantio clarescebat: hac maculari infamia ut diceretur cum aleatoribus contraxisse societatem. Interrogatus quid est fortuna. Respondit ignarus medicus: multos enim execat. Docebat autem Chilon dominari lingue: et presertim in conuiuijs. non esse maledicendum proximis. alioquin audire oportet ea quibus quis tristabitur. Item non esse minandum cuiquam: quoniam hoc est mulierbre. Cuius ad calamitatem amicorum quam ad prosperitatem ire. Humiles nuptias facere. non esse maledicendum mortuo. Senium honorare. Cauere sibi ipsi. Damnum malle quam prauum lucrum. Illud enim semel contristabit hoc usquequaque. Non irridere infelicem dominatorem et fortem mansuetum esse decet. ut eum subditi magis reuerentur quam timeant. Ire dominari. non cupere impossibilia. Et claruit tempore Sedechie regis. vixit autem quinquaginta sex annis.

tempore Sedechie regis. vixit autem quinquaginta sex annis.

anlia vt aila
839974601

Pitacus

Bias

Cleobolus

Periander

Pitacus Asianus mitilensis illustris p̄bus quart⁹ de. vij. sapiētibus gre-
cie. nō doctrina solū sed etiā in re militari strenuus cū bellū inter atheniē-
ses ⁊ Mitilēnos instaret. qz ip̄e mitilēsiū exercitus ductor erat. pugnare
statuit cum firmone Atheniēsiū duce in singulari certamie ⁊ rhete habēs sub scu-
to furtim circūvoluit firmone: ⁊ occidēs eum saluauit terram. Mitilēses autē ei
principatum obtulerunt quē ip̄e decēnio tenuit: ⁊ ad optimū ordinem ciuitate
reducta: deposuit principatū ac decē annis alijs supuixit. ⁊ cum p̄diues esse po-
tuisset: spreuit diuitias. Hic pitacus vidēs multum vinū in insula mitilēsi cresce-
re: volēs ebrietati hominū p̄cauere lege publica statuit: vt peccās ebrius dupli-
citer puniret. dicebat autē vinū malum et bonum esse: malum quidē ex crapula:
bonu ex natura. Interrogat⁹ quid optimū. ait ad presens bñfacere: qd̄ fidele: ter-
ra: quid infidele: mare. Vixit autē annis. lxx. Et claruit tpe Joachim regis iude.

Bias Asian⁹ p̄mensis p̄bus quī⁹ de. vij. sapiētibus grece. Hic cū inter
primēses et messanēses instaret bellū ⁊ primēsiū milites virgines mul-
tas messanēsiū captiuas duxissent cōfestim bias his visis indoluit: ⁊ pu-
ellas captiuas liberās: tanq̄ p̄prias filias custodiuit induēs eas vestib⁹ nouis
et singlis votes tribuēs: s̄b fida custodia remisit ad pentes: inimicis exhibēs pie-
tatē. Alio q̄ tpe dum Aliat⁹ princeps primēsiū ciuitatē obsideret sperās primē-
ses fame deficere: bias tali arte defectū intraneū ⁊ victualium palliauit: duas em̄
mulas sero impiguatas de ciuitate dimisit vt quasi fortuitu ab hostib⁹ caperēt.
quas cum aliat⁹ cerneret putauit illos victualibus copiosis abundare. Misitq̄
ad biantē vt egrederetur ad eum de concordia tractaturus. Respondit bias si ex-
irem forsitan primēsi: cepas ederent: Ante tu magis intromite legatum. timuit
enim ne ab hostibus captus: flere faceret primēses. Cūq̄ legati aliati ingre-
derentur urbem: bias acruum arene spargens ⁊ diffundens desup triticum ostē-
dit legato. quod audiens aliatus: reconciliatōne facta recessit: ⁊ sic fuit ciuitas p̄-
biantis prudentiam liberata. Alio vero tempore (vt valerius narrat) cum terras
eius fortuna mutata hostes inuaderent: ⁊ qui euadere hostes potuerunt precio-
sorum rerum suarum pondere onusti fugerent nihil ipse de his deserēs fugit. In-
terrogatus autē cur nihil de bonis suis secum ferret ait: omnia bona mea mecū
porto. pectore enim illa gestabat non visenda oculis: sed animo extimanda: que
domicilio mentis inclusa erant. Interrogatus quid sit in hac vita optimum: ait
idē sibi bene rectitudinis conscia. Interrogatusq̄ quid sit dulce homini ait.
proprium. Claruit tempore Sedechie regis et scripsit vtilia multa. Eo mortuo
primēses ei templum dicarunt.

Cleobolus p̄bus Lindius sextus de. vij. sapiētibus grece claruit tempo-
re Zedechie regis iude. Cuius filia Cleobula inuentrix enigmatum fuit
huius enigma fuit: vnus pater: filij duodecim horum cuilibet nati sunt
triginta difformes: nam quidam horum albi visu: quidam vero nigri: immor-
tales autē cum sint corumpuntur omnes ⁊ deficiunt. Est autē annus duodecim
mensium pater ⁊ c. Celebres sentētie eius sunt hee. Amico benefac vt amicior
fiat. Inimicum vero amicum facere stude. Magis enim amicorum inuidiam q̄
inimicorum insidias cauere debemus. Illud enim apertum est. hoc autē celatus
malum: nocendiq̄ fraus que non speratur potentior est. Quanto plus licet tan-
to minus libeat: vxorem ex paribus ducere. nam si ex maioribus duxeris domi-
nos habebis cognatos: non irideas exprobratos nam fies odiosus his. Pro-
speratus ne superbias. ⁊ depauperatus ne deiciaris. Mutatiōes fortune virili-
ter scito ferre. Scripsit autē de enigmatibus questiones trium milium carminū
Obijt vero completis annis vite sue. lxx.

Periander Corinthius p̄bus e septem sapientibus p̄bis septimus hac tē-
pestate floruit: scripsit dogmata vtilia in duobus milibus versuum. Sē-
tentie eius hee sunt celebriores. volentes secure tyrannos fieri. oportet
beniuolentia fulciri non armis. amicis felicibus ⁊ infelicibus idē sis. Quodcū-
q̄ promittis obserua. Claruit autem periander tempore Sedechie regis iude.
Mortuus est ferme octogenarius.

Anatharsis

Anatharsis p̄bus sc̄ita genere. Hic licet magnus et audax in rebus bellicis strenuus esset: ut in doctrina grecorum moribusque proficeret iuit athenas. et ad Solonis sapientissimi domum profectus: nunciari soloni fecit quod venisset ad eum. Anatharsis sc̄ita cupiens eum videre et eius amicus fieri si effici possit. Solonis autem responsum fuit: quod in propriis patriis conciliantur amici. Cui mandavit Anatharsis dicens: nunc ipse in patria sum: ideoque licet mihi amicos conciliare. Solon vero in eius promptitudine stupens introduxit eum: et amicum maximum sibi fecit et grandis philosophus est effectus per Solonem. Huius sententie hee sunt. Interrogatus quo quis fieri posset non amator vini: ait. si pre oculis habeat inebriantium se turpitudines: nunquam erit amator vini. Dicebat etiam nauigantes distare a morte ad spissitudinem quatuor digitorum tantum: quia sciebat spissitudinem tantam esse nauis. Interrogatus que nauium sint tutiores: ait que in terra quiete iacent. Interrogatus quid est in hominibus bonum et malum: ait lingua. Interrogatus quid est curia: ait determinatus locus ad decipiendum et superandum seinuicem. Ait etiam turpe quid ausurus te sine teste time. Ait etiam melius est vnum amicum habere multis dignum: quam multos nullius dignos. Post hec abiens in Scythiam iura moresque atheniensium in sc̄itas introducere conabatur volens patrie profectum afferre: ob quam causam inuidus frater eius in uenatione sagittam in eum fixit: letale vulnus pro infligens: qui moriens ait. Per sapientiam in grecia saluatus sum: sed propter inuidiam in patria pereo.

Curia seu forum

Empimenides

Empimenides p̄bus cretensis: hic dum iuuenulus esset missus a patre ad curiam ouium: declinans in quoddam antrum obdormiuit annis. lxxv. Surgens autem postea querebat oues putans se parum obdormisse: dum autem non inueniret: iuit ad agrum et transmutata omnia videns: et penes alium possessorem. iuit ad castrum hesitans: illic autem propriam domum intras occurrit sciscitantibus indicans quisnam esset: donec minorem fratrem inueniens iam senem factum: totamque ab eo didicit rei gesteveritatem: notus autem a grecis deo amatissimus esse susceptus est honorifice. Atheniensibus autem peste detentis ymolando pestem fugauit: dixit etiam. pecunia auaro supplicium est liberali decem: paricidium proditori. Ait autem annis. i. 77. et scripsit de genesi et ortu diuino libros in quinque milibus versuum: necnon de diuersis naturis rerum libros. ix. milium ac quingentorum carminum: fundauit autem apud athenas templum venerandorum deorum. Et solonis sapientissimi tpe claruit.

Sententia Empimenidis

Bimonides

Bimonides poeta per mare nauigans ad litus applicuit: et ibi mortuum corpus humanum inhumatum reperiens sepeliuit: et cum ipsum sepeliret ab eo admonitus est ne die proxima nauigaret. qui acquiescens monitis interim remansit ipsa autem die procellis et fluctibus alij qui nauigarunt obruti sunt. Huius hee feruntur fuisse sententie. Tutius est tacere quam loqui: nemines enim tacendo: multos autem loquendo circumuentos agnouimus. Remedium malorum futura spes est: innocentem non debilitat conscientia in aduersis. Solatiu enim est homini non meruisse quod patitur. Fortuna deserit innocentes sepe: bona spes nunquam. Hic octogesimum annum habens composuit et docuit carmina et gloriabatur se in eorum certamina descendisse etate predicta. Claruit autem Bimonides tempore manasses regis iude.

Tobias

Tobias iudeus propheta sanctissimus ex tribu et ciuitate neptalim orium dus: mitissimi ingenij et omnis gratie spiritualis prestans. Qui a salmatarum Assyriorum rege in captiuitatem ductus hoc tempore pietate et religione insignis habitus est. Hic cum apud ninuen constitutus preceptorum patrum suorum non immemor: egros visitaret et indigentibus elemosinas preberet: desperatos consolaretur. Ecce plaga tentatus est: pro qua etiam omnem eius deperdidit substantiam ac omnium pauperrimus euasit. Cuius patientiam cum dominus cognouisset statim Raphaelem angelum ad eum misit. Qui eides visum restituit substantiamque omnem in decuplum multiplicauit. Et cum duos et centum vixisset annos: predicans interitum ninuue et instaurationem hierusalē ac templi domini spiritum domino reddidit. Et per filium tobiam et nepotes in ninuen sepelitur.

Nec Ammon (Anno mudi. 4551.) fecit malum coram domino et percussus est a seruis suis obiitque in domo sua propria peremptus eumque eius patre suo sepelierunt.

Josias rex iude (Anno mudi. 4558) accepit regnum cum octo esset anno rum optime regens. Ydolatrias persequens. Sacerdotes ad instaurandum templum inducens. populum ad observationem legis et dei timorem reducens. Ad azimorum festiuitatem que pascha dicitur eos adduxit et phase solemniter celebrari faciens. Sic demum quia prexit ad pugnandum contra regem egypti contra voluntatem domini vulneratus grauitur in hierusalem ductus migravit ad dominum super cuius morte Hierem. lamentationes fecit. Cum in omnibus rebus ita gloriosus extitit: ut cum eo iudeorum gloria fere orta simul et extincta fuerit. Iste josias adhuc in puericia quesivit dominum. Perseueravitque usque in finem adeo religiose conuersatus est in lege domini quod dicitur non habuisse similem in regibus iuda.

Jothas (anno mudi. 4589.) malum fecit coram domino: ideo tradidit eum dominus in manus pharaonis necho regis qui eum captiuum adduxit in egyptum. Et eius seniori fratri et eodem patre progenito noie Eliachim tradidit regnum mutans ei nomen Joachim.

Zaleucus

Zaleucus vir iustissimus leges condidit. et inter cetera decreuit. ut qui adulterij crimine committeret: utroque oculo priuaretur. quod cum filius eius commisisset: iussit ipsum exoculari. Verum tota ciuitas aliquodiu ei reluctabatur tandem victus instantia populi. ne lex a se condita violaretur: suo prius: deinde filij oculo eruto utrisque usum videnti reliquit. Sicque mirabili equitatis temperamento: se inter misericordem patrem et iustum legislatores partitus est. Disce o christiane quanta diligentia debeas

sancta dei tui precepta custodire: si sic maluit paganus puniri. pro iusta lege sua que eam inultam relinquere.

Jeconias cognomēto Eliachi etiā fuit filius Josie et constitutus est rex a pharaone ut daret mulctā centū talenta argenti. Et quod fecit malū coram domino ascendit contra eum Nabuchodonosor et factus est ei seruis annis tribus. Postea cum rebellaret iterum contra eum ascendit interfecitque eum in hierusalem.

Joachim cognomēto. Item et proijci fecit corpus eius extra murum. Ito Jeconias fuit filius Jeconie: fecitque malū coram domino: ideo statim est amovendus ne regnaret et vincendus est translatus in babilonem. Mansit autem ioachi iste in carcere apud chaldeos. 37. annis et filius eius a vinculis post mortem patris Nabuchodonosor soluit.

Sedechias anno mudi. 4600. fuit tertius filius Josie et ultimus regum iuda et hierusalem et malus. non audiuit hieremiam prophetā ideo perijt et omnis iuda cum eo ductus in babilonem. Eruti sunt oculi eius et occisi filij eius hec quippe hieremias et ezechiel prophetauerant quod vincendus duceretur ad babilonicum regem. Capto igitur rege universus populus caldei trucidauerunt. Et qui gladium euaserant ad seruitendum caldeis abducti sunt.

Nomina septenum sapientum grecia cantat. Partibus ac notos diuersis orbis honorat.

Sapientia milesius vnus de vii. sapientibus clarus habetur: qui post theologos et poetas sophi dicti sunt id est sapientes: iste tales primus potuit predicere defectum solis et lune ut dicit Augustinus. de his folia precedentia gesta ac dicta eorum manifestant.

- Tales
- Solon
- Chilon
- Periander
- Cleobolus
- Bias
- Pitacis

Linea Christi

Amon

Josias

Jothas

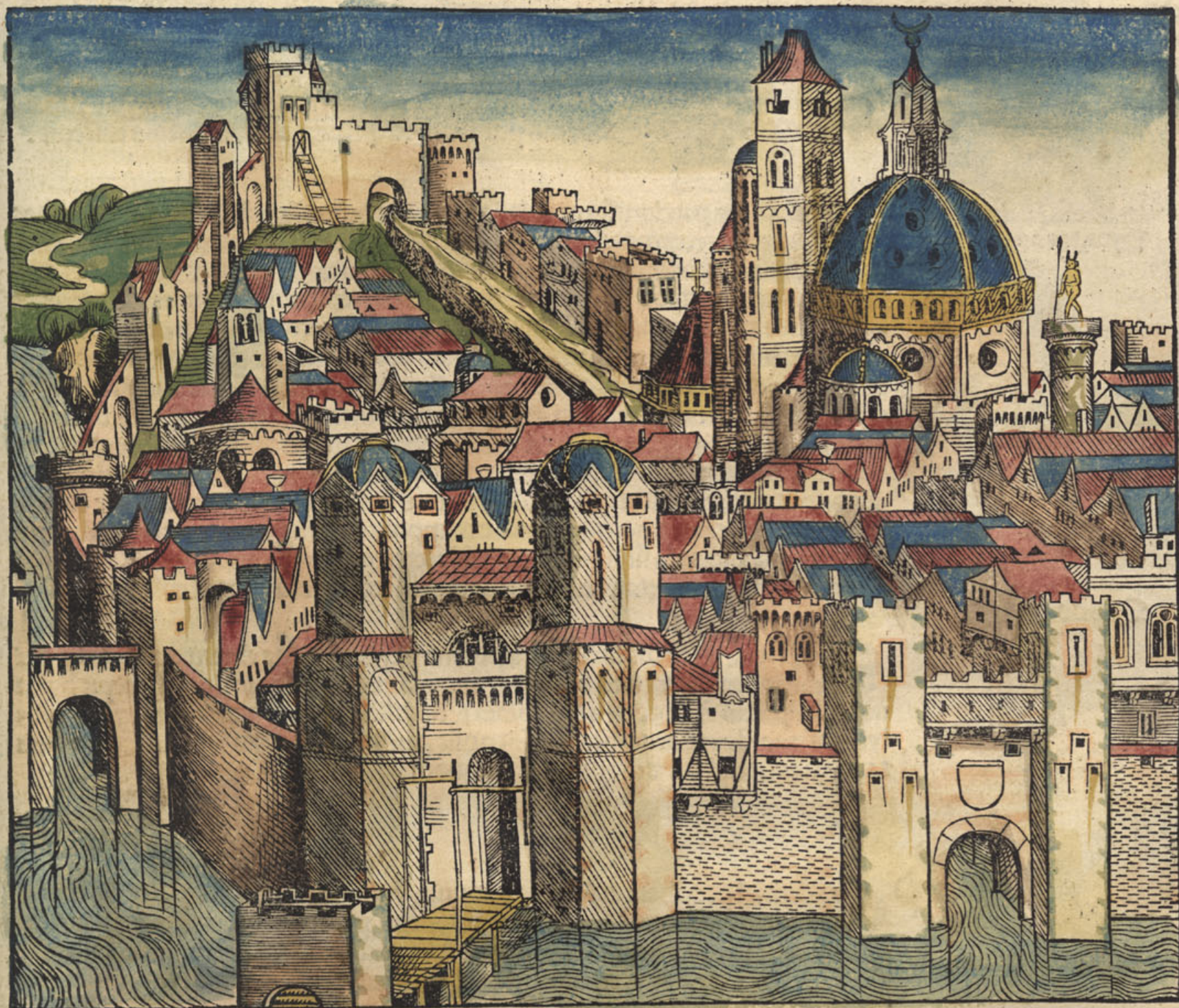
Jeconias

Joachim

Sedechias

Septem sapientes

Massilia

Massilia transalpine gallie ciuitas primo anno regni Sedechie a Phocensibus aduentu pfugis cō-
 dita fuit. Temporibus enim Tarquini regis ex asia phocensiu iuuent^o hostio tyberis inuecta ami-
 ciam cum romanis iunxit. Inde in vltimos gallie sinus nauibus profecta: Massiliam inter ligu-
 res & feras gentes gallozum cōdiderūt: magnasq; res (siue dum armis se aduersus gallicā feritatē tuent^o: si-
 ue dum vltro laceffunt a quib^o fuerant ante laceffiti) gesserunt. Nāq; phocenses ex ignauitate ac macie terre
 coacti studiosius mare q̄ terras exercuerunt: piscando. mercādo. plerunq; etiam latrocinio maris (que illis
 temporib^o gloria habebat) vitam tollerabāt. Itaq; in vltima oceani ora pcedere ausi: in sinū gallicū hostio
 Rhodani annis deuenere. Cui^o loci amenitate capti reuersi domū referentes q̄ viderāt. plures sollicitauere
 duces classis furius et Peranus fuere. Condita igitur Massilia est ppe hostia rhodani annis in remoto si-
 nu veluti in angulo maris: hec olim clarissima ciuitas in loco petroso sita: magnitudinis eximio extitit. Hu-
 ic port^o subiacet pulcherrim^o qui arcē pugnatissimā loco edito habet: in qua quidē olim appolinis delphi-
 ci pulcherrimū templū structū erat. Sed ligures incrementis vrbs inuidētes eos assidue bellis fatigabant
 Qui pericula ppulsando intantū enituerūt: vt victis hostib^o multas colonias cōstituerūt. Ab his igit galli
 et vsum vite cultioris: deposita & māsuefacta barbaria: et agroz cult^o & vrbes menib^o cingere didiceūt. Tūc
 et legib^o nō armis viuere. tūc & vitē putare: tūc oliuā serere cōsueuerūt. Adeoq; reb^o & homib^o imposit^o est
 nitor: vt nō grecia in galliā emigrasse: sed gallia in greciā videret. Ad quā plane urbē complurimi ex nobi-
 lioribus romanis p acquirēdis doctrinis transmittēbant: nam eoz victus frugalis & modestus semp fue-
 rat. Cūq; varios sortita fuisset vel dños vel tyrānos: pro vt se tpa offerebāt. nūq; tamē aut legē aut ab alie-
 nigenis suspēdia pertulit. preterq; a cathelanis. Huic Lazarus quē dñs a mortuis suscitauit prim^o ab apo-
 stolis destinat^o fuit episcopus. Cui^o quidē reliquie nūcūsq; magno in honore apud eam habite sunt. Fertur
 quoq; et beate Marie magdalene ipsius lazari sororis corpus ibidem quiescere. Apud hanc clarissimi flo-
 ruere viri. Saluianus & Muse^o presbiteri in diuinis nō mediocriter instructi atq; Sennadius similiter pre-
 sbiter greca latinaq; lingua eruditissimus. qui de viris illustribus more dñi hieronimi librū edidit: & cor-
 uinus orator: victorinus rhetor et alij complurimi.

Quarta etas mundi

Pherecides p̄bus

Pherecides Syrus natione; philosophus egregi⁹ pittaci philosophi au-
ditor tempestate ista ingenio singulari p̄ditus agnoscitur. Qui prim⁹
ap̄d grecos de natura ⁊ de dijs scripsit. primusq; teste Cicerōe libro. 1. tu-
sculanorum questionum animos sempiternos esse affirmavit. Qui et teste Laer-
cio multa p̄dixit que mirabilia videbātur. Hic etiā Plinio teste libro. 12. Pro-
sam orationem primus condidit; fuitq; p̄terea Pythagore philosophi p̄ce-
ptor. Et Laeti philosopho lras plurimas scripsit. Et ab eodē m̄tras suscepit.

Pythagoras p̄bus

Pythagozas p̄clarissimus philosophus natōne sami⁹. Et ip̄e tēpestate hac
toto orbe terrarum clarissimus fuit. Hic a primeuo eximie pulchritudinis
ac venustissime forme insignis fuit. Qui cum musice plurimū doctus fuisset cui⁹
principia apud grecos primus ad artem p̄duxit. Et geometriam omnē p̄fecit; at-
q; pondera et mensuras inueniens etiā grecis primū contulit. In primis namq;
circa Arithmetica vocauit; et medicinam non neglexit. Animas vero hominu
de corpe in corpus transire opinatus est. Licet autem etas illa nullum sibi pepe-
risset equalē se tamen sapientes appellari erubuit; sed se p̄m id est amatore sapi-
entie dixit. Italis legem dedit; cū apud Corthonam etbrurie urbem ex grecia ve-
nit. Eius institutū fuit ne scolas eius intrans de philosophicis ante quinquenni-
um disputaret. Eius libri ab Atheniensibus feruntur concremati. Varię eius se-
runtur sententię per Laercium; vnaz hic apponim⁹. Fugienda inquit modis om-
nibus et abscondenda sunt hec omnia scilicet languor a corpe. imperitia ab ania
luxuria a ventre. a ciuitate seditio. a domo discordia. et a cunctis reb⁹ intēperatia.

Sapho poetissa

Sapho Cretea diuini ingenij poetrix per hec tempa claruit et plectrum p̄i-
ma inuenit. Hec viro ditissimo nupsit. Ex quo dydan filium suscepit habu-
itq; discipulas Anagoram Mileciam Longillam Colophoniam ⁊c. quas etias
lyricos quosdam docuit versus. Scripsit autē hec modulos lyricos Epygrāma-
ta; elegiam. iambos ⁊ monades; fuit quoq; vates nobilissima.

Ezechiel p̄beta

Ezechiel propheta et sacerdos domini vir sanctus. Qui cuz rege Joachim
captiuus adductus fuerat in babilonem. p̄betauit futuras populi iudeo-
rum calamitates. Et hec ex babilonia in hierusalem ad Sedechiam regem misit
Cui tamen rex idem non credidit. Tricesimo deinde etatis anno; et captiuitatis
sue quinto librum p̄betie componere cepit; hunc reliquie iudeorū Dan ⁊ Gad
quibus p̄dixerat eos in hierusalem non regressuros apud babiloniam interfe-
ctus est. Et in sepulchro Sem filij noe sepultus.

Daniel p̄beta

Daniel desideriorum vir et p̄beta celeberrimus ex regum iudeorum fami-
lia natus. A nabuchodonosor chaldeorum rege in babilonē cuz Joachim
rege captiuus ductus; ⁊ ab eodem enutritus anno nono Sedechie regis hieru-
salem postq; paruulus infontem Susannam a morte liberasset; diuino spiritu il-
lustratus; primam regi caldeorum visionē soluit. Ideo curatorem regni constitu-
it; quo mortuo filio eius balthasar cū litteras in pariete exposuisset terminū ei⁹
pronunciauit. Destructo autem babiloniorū rege a dario Astyagis filio in Me-
diam p̄ductus. Inuidia autem p̄ualete in lacum leonum missus; deinde salua-
tus in p̄celiore honore habitus. Scripsit autem librum p̄betie in decem vi-
siones diuisus quas se vidisse refert. Tres sub Nabuchodonosor. Tresq; sb bal-
thasar eius filio. Septimam ⁊ octauam sub dario; et duas vltimas sub Cyro tā-
dem in Ebathenis Medie ciuitate sepultus.

Bononia vrbs vetusta Romanorum Colonia primum ab etruscis felsina deinde a boiis gallozum populis gentili sermone boionia nuncupata. Etruscorum enim prius ultra appenninum primaria et postea boiorum caput fuit. deinde Bononia dicta. Eam liuius dicit Coloniam a romanis deductam: agrumque eius fuisse captum de boiis gallis: qui ager prius fuit etruscorum. Expulsis etruscis romani trium milium virozum in eam deduxere. quorum auxilio aucta et amplificata fuit ita vt per tempora Augusti et aliquot imperatorum trium opulentissimarum ciuitatum ytalie supero mari adiacentium vna fuit. Suetonius autez dicit octavianum bononiensibus q̄ in anthoniozum clientele antiquitus fuerant gratiam fecisse coniurandi cum tota ytalia pro partibus suis. Idemq̄ neronem imperatorem orasse latine pro bononiensibus scribit ad consulem et ad senatum. Ad annum salutis quadragesimum supra octingentesimum Sergij pontificis romani os porci prius appellati temporibus quum lotharius tunc imperator luduicum filium romam euz copijs mitteret bononienses illum multis incommodis damnisq̄ affecerunt. Quam ob rem ille conuerso qui itaq̄ preterierat exercitu vltionis modus excessit. **Q**

post agri vastationem factamq̄ in insontibus p̄ vicos villasq̄ repertis cedem. obsessam urbem captamq̄ reddidit immunitam. Deinde anno domini. **M. cc. lxxi.** tam potens fuit vt liberam mari adriatico aduersus venetos navigationez prohiberet tribusq̄ annis bello contenderit. q̄ sedato inter bononienses orta dissensio. que ciuitatem plurimum attriuit. vt ad manus romane ecclesie deuenire opus fuit. Et per magistratum ecclesie romane circumdatas muro que nunc habet ac diu postea opibus amplificatas constat. Postea bononia crassa et pinguis (cum frumentum vna et alia queq̄ ad victum necessaria habundanter producat) dicta est. Excellentissimum omnium disciplinarum gymnasium a temporibus theodosij vsq̄ ad nostra tempora summa cum gloria in ea et p̄māsit ac floruit. Est enim mater musarum appellata. q̄ ibi canonum ciuiliū liberalium artium sacrarumq̄ litterarū discipline tradant. Ex ea viri sanctitate doctrinaq̄ copulrimū emerfere. Sed q̄ maxie prestitit diuus petronius vrbis episcopus qui vitas patrum composuit. Veniit hec vrbs Guidonē archidiaconum. Johannē andree. et iohannem calderinū celeberrimos iure consultos q̄ monumenta laude digna post se reliquerunt.

Bononia

Reges Babilonie

Merodach

Merodach fuit primus rex babilonie qui a monarchia assyriorum recedens. non obediuit Assaradon similiter nec rex medorum. Et ob hoc regnum assyriorum defecit regesq; babilonie ceperunt esse potentes. Iste etiā misit munera Ezechie.

Ludus scacorum reperitur ab Xerse philizopho pro correctōne Euilmerodach tyranni. qui sapientes et magistros suos occidere consueverat: quo solatio retractus fuit a tyrānide ad emēdatiōz.

Nabuchodonosor iste rex babilonie victorissimus fuit. eo qd esset virga furoris dñi: vt puniret pctā p̄ploz. obtinuit regnū assyrioz qd destructū erat a Medis. Et factus est monarcha q̄ postea cū feris habitās septē mētib⁹. p̄ce Danielis i pristinā nabuchodonosor forā mā septē ānis penitēs ē restitutus. Cui res geste magni cognomē dederunt. mltā cū finitimas bella cōfecit: et q̄ maxie cū egiptijs. ad extremū iudeā deuicit. Et syriam durissimo sibi s̄iungauit iugo. Joachim interfecit. z successorē cū uasis dñi i babilonē trāstulit. z Sedechiā patrū suū loco suo suffecit. Porro dū uixisset annis quadraginta defunctus est in babilone. relicto eius filio Nabuchodonosor

regni successore.

Bisantiū vrbs tractē maritima a grec̄ sic noiata. Lacedemonij cōdidere eā p̄mo. q̄b⁹ appollinē p̄sulētib⁹ vbi nā sedes q̄rerēt mādasse orac̄lm memorie: p̄ditū est vt cōtra cecos habitationē locarēt. Cecos autē megarēses appellauit Calcedonis cōditores. Qui cū pri⁹ in traciā nauigassent: sitūq; vbi postea bisantiū edificatū est p̄sperissēt. Omīssa tā locupleta ripa tenuiorē regionē i asia elegissēt: vt Strabo refert. At autē Justin⁹ z Eusebi⁹ ponunt bec ciuitas Anno añ aduētū xp̄i. 663. In grecia ex opposito calcedonēb⁹ agri loco quidē optimo z munitissimo a pausama spartanoz rege pri⁹ p̄ditōis sue initiū habuit. Et cū p̄ua admodū eēt: Postea a Cōstātino magno impatore q̄ eā adauxit z exornauit Cōstātinopolis dicta. de qua latissime circa sua t̄pa describent̄ laude digna.

Bisantium

Xerxes phus

Nabuchodonosor

Constituit Nabuchodonosor regem hierusalem patrum Joachim mathaniam: vt seruiret ei sub tributo interposito religione iurisiuradi: et mutato nomine vocauit eum Sedechiam. Vicesimū pri- mum etatis annum agebat Sedechias cum regnare cepisset. Et. xi. annis regnauit in hierusalem: fecitq; malum coram domino. Erat em̄ superbus cogitans vt adhereret regi egiptiorum: nec iurisiuradi regi babilonie seruauit. Decipiebant eum pseudoprophete dicentes: in proximo babilonios vincendos ab egiptijs. Hieremias vero ei suavit vt spem in deo et non in hoie poneret. Cum aut̄ nono sui regni anno sub ordinantibus egiptijs tributum caldeis promissum denegare: et in libertatem se vendicare tentauit. Et iurandum transgressus. Quam obrem Nabuchodonosor ira percitus cum ingenti exercitu ad eum venit et diu obsedit et tandem fame coactum eum ad deditiōem compulisset. Et aperta est ciuitas circa mediani noctem: fugit autem Sedechias cum omni domo sua nocte ad viam deserti: persecuti sunt eum principes diluculo: et comprehenderunt. Et vinctum traxerunt eum ad regem Babilonie in reblata. Is dicens eum ingratum fuisse percepti ab eo imperij: et deierasse in deum. Oculos eius effodit et cathenis vinxit eum vt adducerent in babilonem. Et cum eo Josedech: et eius vniuersam familiam trucidari mandauit. innumeros quoq; ciuitatis hierosolime traxit in seruos ad babiloniam: ac totam urbem vna cum templo euerit et incendi precepit. Sed et assyriorum regnū a medis destructum obtinuit: Ideo babiloniorum regnū factus est oim̄ monarcha. Hic fuit exitus regni hebreorum et caldeorum regni principium. Caldea autem Asia regio arabie cōtermina longe plana sed fontiu q̄ maxime indigua. In qua Babilon maxima ciuitas regni caput erat. Medorum quoq; regnum defecit. Cum vltimo astyages octauus et vltimus rex medoru. 58. an- nis regnasset temporibus Sedechie.

Hierosolimorum excidium

Hierosolima nobilissima et vetustissima ciuitas p̄ varia tpa pluries vastata fuit. Primo a babilonio rege. Dum nabuchodonosor caldeorum rex tpe Sedechie cū ingenti exercitu in iudeam venit ibiq; magnis cladibus ei⁹ ciuitates affectit. Ac etiam ipsam hierosolimam obsedit. Deinde p̄fect⁹ contra Pharaonem regem egipti quo fugato: Nabuzardon sui exercitus principem ad obsidendas hierosolimam rursus mittit. Ibiq; decē et octo mensib⁹ statione firmata iudei se et vrbes caldeis ignominiose tradiderunt. Qui rege interfecto muros et turres euererūt. templa incenderūt. eiusq; vasa sustulerūt. Et p. lxx annos templi solitudo p̄mansit. A cyro rege persaru laxata est captiuitas. Extructum est templum sub Babilonio rege persaru et medorum. Secūdo ab Asobeo egiptiorum rege. Que em̄ passa est iudea a medis egiptijs macedonibusq; non enumero. Tercio ab Anthiocho epiphane crudelissimo oim̄ tyranno facta est euersio. Hic hierosolimam ciuitatē sanctā menelao prodente vi cepit. et sanctū locum spoliari misitq; homines impios qui compellerent iudeos carnes porcinas comedere. et a patrijs legibus se transferri: et non templum domini: sed iouis olimpi cognominare et ydolum venerari. Quarto a pompeyo is iudeam vicit omne euz hierosolimam: et tributarios fecit. Et vt strabo habet. Pompei⁹ eam cepit: obseruato ieiunij die: duz ab omni opere iudei abstinerent impleta fossa et admotis scalis. iussitq; menia omnia conuelli. Post hos quinto Gabinus Scaur⁹ Varus urbibus iudee et precipue hierosolime insultauere: et herodes magnus et iohannis captam: oppidum seruauere. Sexto ad extremum funditus evertitur ano scdo imperij vespasiani die octaua mensis septembris: a Tito eius filio vrbs capta et templum subuersum. Quā cū cepisset cōplanatis menibus: fossas etiā impleri iussit. Urbē aut̄ illā quā viciis victores gentium romani tam clarum opus esse dixerunt: vt Titus: tunc exercitus: post imperij gubernator in ipso ingressu menia vrbs admirans: tantam

Quarta etas mūdi

vicioriam non humane virtutis sed diuine gratie fateretur. In ea vastatione fuit ea hominū strages ea fa-
mes miserorū funesta necessitas: Que si ex ordine noscere cupis Josephum lege. Non audita sed visa et cō-
munita sibi cū ceteris referentē. Veniēs deniq; Tit^{us} romā cū patre suo Vespasiano triumphū celeberrimus
egit. Simonē qui vrbis excidij causa fuit in triūpho pductū postea laqueo p totā ciuitatē traxerunt multis
confossus vulnerib^{us} interfecerūt. Vespasian^{us} templū pacis edificauit vbi iudeorū preciosiora instrumēta vi-
delicet tabulas legis penetraliū vela. et alia multa reposuit. Ea aut vrbis vsq; ad adriani principis tpa la-
tronū sicariozūq; facta est receptaculū. Et p quinquagita annos: deinde ciuitatis mātere reliquit. Quā po-
stea Adrianus impator menib^{us} et edificijs instaurās de suo noīe helyam appellauit: et diu^{us} Hieronim^{us} ad
paulinū scribit ab adriani tpius vsq; ad impium Constantini p annos circiter. c lxxx. In loco resurrectiōis
simulacrū iouis in crucis rupe statua ex marmore veneris a gentilib^{us} posita colebat. Estimātib^{us} psecutiōis
auctorib^{us} q tollerēt nobis fidē resurrectiōis et crucis: si loca sancta p ydola polluisent. Maiores deū no-
stri gloriosissimā ciuitatē diu possessas. tandē amiserūt. Karolus em magn^{us} multo sudore primo vrbē illaz
vendicauit deinde pditam recupauit Gothefridus. Ad quā retinendā etiaz Conradus cesar: Ludouicusq;
rex francoz nō dubitarūt coactis exercitib^{us} in asiam pficisci. At cū nri principes postea desidie sese dederūt
neq; hierosolima nec Antiochia in potestate nra remāsere. Heu pudor: heu dolor fons et origo nre salutis
defecit. Templū illud Salomonis fama clarū: in quo domin^{us} tocies pdicauit: Bethleē in qua nat^{us} est. Cal-
uariam in qua crucifix^{us} Ipius crucis possidet inimici. Sepulcrus dñi gloriosum in quo ppter nos obtoz
miuit in dño: saraceni in prāte habēt. Et nisi velint xpiani inuisere nō possunt. En ipam dei viuētis ciuita-
tem officinasq; nre redēptiōis: quā de^{us} nri miraculis illustrauit et pprio sanguie dedicauit: In q pme resurre-
ctiōis flores apparuerit: Machometi satellites pculcāt. Et ea vrbis nūc scelerate genti impio paret.

Quinta seculi etas hic incipit et ortum habuit a captiuitate iudeorum in Babiloniam duratq; vsq; ad christi iesu domini nostri natiuitatem per annos. 590. Quis in hac supputatione aliqui aliter sentiant. Unde qui recte captiuitatis annos numerare voluerint ab vndecimo Sedechie regni anno vt Eusebius ponit. tunc septuaginta captiuitatis annos in secundū Darij annus terminabunt. Joseph⁹ et diuus Hieronimus a. 13. Josie regis vsq; ad tercium Cyri regis annus. Nonnulli ab vltimo regis Joachim anno computant vsq; ad vltimum Cyri annum. At sane sentiendo septuaginta illi anni qui in tercio vel vltimo Cyri anno terminantur. proprie captiuitatis iudaice anni dicuntur. Illi vero qui in secūdo Darij terminantur proprie complete transmigratiōis sunt. Et hec principalior et precipua sacre scripture era habet. q. s. facta est anno ab exordio mōi. 4610. A diluuiō aut. 2369. A natiuitate abrahe. 1427. Ac vigesimo octauo regni Tarquini romanorum regis. Regnantibus etiam apud Medos astyage. apud Macedones Europe. Apudq; lydos alyacte: et apud egiptios vaphre: et apud Caldeos nabuchodonosor p̄mus.

Captiuitas igitur hebreorum que fuit exterminium populi hierusalē hic incipit. Et per annos. 70. perdurat. Cum enim populus israel iam multis temporibus ydolis seruiendo: etiam effusionem sanguinis innocentum se grauitur impiasset: volens deus generationem huius populi deperire: septuaginta annorum captiuitatem eundem populum in regno caldeorum statuit sustinere. Hac ratione vt completo annorum numero nouus populus a memoratis peccatis immunis ad renouationem hierusalem perueniret.

Quinta etas mundi

Linea pōtificuz
Ihesus

Joachim

Aggeus propheta

Malachias propheta

Sibilla helespōtiā

Dest reditum populi israel de babilone isti duo p̄fuerunt scilicet ihesus summus pontifex tanq̄ regēs. et Zorobabel tanq̄ dux q̄ modus vsq̄ ad Herodem seruatus est. Ut videlicet summi sacerdotes tenerent primatum. duces vero essent substituti. Semper tamen duces erant de tribu iuda iuxta p̄phiam iacob. Non auferretur sceptrum de iuda et dux de femore eius. Hi cum innumera multitudine indeorum venerunt in hierusalem ad reponendum templum congregantes vniuersam prouincias construxerunt altare in loco quo prius edificatum fuerat: et dies tabernaculorum celebrarunt: cepit autem renouare templum sed paulo post defunctus est.

Este Salatiel (anno mōi. 4 6 54.) fuit filius iechonie regis iude quem genuit post transmigrationem babilonis. vt euangelista Mattheus dicit.

Este Joachim sacerdos fuit filius Jesu pontificis magni. qui scōm Iosephum nominatus est Iosedech. Sub quo sorobabel prophetantibus et adiuuātibz Aggeo et Zacharia templus et ciuitatem reposuit. Edificato autem templo pascha cū innumerabilibus holocaustis celebrato ad exornandam urbem eam adiecit.

Este Sorobabel (anno mōi. 4 6 59.) iuxta imperium domini fundauit templum. sed longe post apud iudeos maximo in precio habitus est. a Cyro rege princeps populi designatus. primum ex caldea iudeos ad propriā puinciam reducere cepit. et templum reedificare concedente Cyro incepit.

De illo Abiud (anno mōi. 4 70 9.) et sequentibus vsq̄ ad Ioseph nihil habetur in scripturis. nisi quod a Mattheo numerantur: et ideo nec tempus eorum debite sciri potest. Nisi quod Abiud genuit Eliachim: qui azor: qui sadoch zc. vt Mattheus in principio euangelij testatus est.

Aggeus propheta in numero duodecim p̄phetarum vndecimus his temporibus librum sue prophetie scripsit. In quo reuersionem populi et templi edificationem conscribit. ac renouationem ciuitatis: necnon et sacerdotalem obseruationem comprehendit. Completo deniq̄ templo statim obiit. Et iuxta sacerdotum sepulchra sepultus est.

Malachias propheta hoc tempore clarus habetur sic dictus id est angelus propter optimā vitam. Aium q̄ ore eodem quo prophetauerat angelus domini apprensus eadem iterabat.

Dellespontina in agro troyano nata vetula et antiqua veste rurali induta ligata velo antiquo capite sub gula circumuoluto vsq̄ ad scapulas quasi de spectro habitu ita dicit. De excelso celorum habitaculo prosperit humiles suos. et nascetur in diebus nouissimis de virgine bebreza cum cunabulis terre.

Linea Christi
Salatiel

Sorobabel

Abiud

Linea regum Babilonie

Nabuchodonosor

Eulmerodach

Ragular

Babardachus

Balthasar

Neste Nabuchodonosor filius Nabuchodono-
sor magni fuit tercius caldeorum rex. 18. capti-
uitatis anno patri in regnum succedens regna-
uit annis. 10. Vir quidem prestantissimi animi et in-
gentis potentie qui paternis regalibus multa super
addidit multaq; magnalia peregit.

Neste Eulmerodach frater Nabuchodonosor p-
cedentis quartus caldeorum rex magni Nabu-
chodonosor regis fili. anno. 28. captiuitatis iudaice
fratre predicto sine liberis defuncto regnum susci-
piens regnavit annis. 18. Soluit Joachim de carce-
re et magnificauit eum. genuit autem tres filios.

Seruius tullius sextus romanorum rex nono iu-
daice captiuitatis anno regnum suscipiens. re-
gnauit annis. 34. quibus matre serua creatum. nec ob-
scuritas inbibuit quin gubernaculo urbis inuasit. Na-
eximiam indolem vxor Tarquinij Tanaquil libera-
liter educarat et eius industria regnum adeptus. pri-
mus census in vrbe instituit. Et tres colles. s. qui ri-
nalem: viminalē et exquilias vrbi adiecit eamq; auge-
re fossisq; ac muro circumdedit: tandem a Tarquinio
superbo genero suo filie sue impulsu occisus est.

Tarquinus prius Tarquinij regis filius et Tul-
lij serui gener. Cui superbo facto cognome in-
diderunt. Anno quarto et quadragesimo iudaice ca-
ptiuitatis mortuo socero suo rege romanorum rex fa-
ctus regnavit annis. 35. Sic regnum auctū qd a Ser-
uio tenebatur rapere maluit qd expectare: qui suscep-
to regno mox pmozes ciuitatis quos rebus soceri ser-
uij fauisse putabat vna cum Tarquinio sororis sue fi-
lio interfici iussit. et pleraq; per tyrannidem gessit: tamdiu superbiam regis po-
pulis romanus perpeffus est donec aberat libido: hanc ex liberis eius importu-
nitatem tolerare non potuit. Quorum cum alter ornatissime femine lucrecie stu-
prum intulisset: matrona dedecus ferro expiauit. Imperium tamē regibus abro-
gatum. tandem em regno expulsus a porseuina interfectus est.

Balthasar enilmerodach regis fili caldeor rex post patre regnare cepit. Et
regnavit annis. 17. Cui regni anno pmo Daniel ppheta quartā visionē
vidit. Is demū captus est: et ciuitas a Cyro persarū rege aduersus fortissime dimi-
cane tradita est et funditus euersa: et adeo vt nullū tante urbis remaserit vestigiū
Sed eam que modo stat Cambyses cyri filius alio in loco condidit.

Babilon illa magna capis et aufferet ei ptas. Hec pmar maxima ciuitas tou-
orbis dicitur: et qd ea hūano ope extrui vel hūanis virib; destrui potuisse pene i-
credibile videbat. Que destructio facta ē p Barius et Cyru pmos reges mozchie
persarum.

Babilon

Linea regum Romanorum

Seruius Tullius

Tarquinus

Quinta etas mundi

Linea pontificū

Elizaphat

Joiade vel Judas

Johānes filius Jude

Jeremias

Ezechiel

Lucrecia

Quarta hec tpa vt dicit Orofi? Nox ad magnas partem diei tendi visa est: et saxea grando scilicet veri lapides descenderunt de nubibus.

Hic incipiunt ebdomode Danielis scdm Bedas de qb? inter doctores est gradis altercatō.

Quinto domini in modū castri sexto regno da Arj anno perfecto Joachim pontifex cum sacerdotibus cum tubis et ornatu solēni laudauerit deū.

Templuz Balomonis perficitur anno .vii. darii regis persarum.

Este Elizaphat hebreorū summus pōtifex successit Joachim patri in pontificatu. vt dicit Eusebius. sedit annis. 52. Vir tanto honore dignus q̄ sua prudentia ab Artaxerse persarum rege absoluto nem a vectigalibus et tributis pro ministris templi obtinuit. potestatem quoq; amouendi iudices.

Elachim anno mundi. 4759.

Adas quartus summus sacerdos tpe Ardolchei. Cui ex Susis persarum vrbe misit epistolas de obseruatione dierū phurym. Constat em hūc multe doctrine et sanctitatis fuisse virū; multis tamē seditionibus agitatum.

Johānes iude pontificis filius quītus hebreorum pontifex. habuit fratrem qui dicebat iesus qui aspirabat ad pontificatū confidēs de familiaritate vagosi prefecti trans flumē. Cū autē sup hoc alit caretur cū iesu in templo adeo incitauit fratrē vt eum occideret. Itēo vagosus omnia ornāmēta templi sustulit.

Asor Anno mōi. 4809.

Ohabet nisi q̄ ponit Matthei primo cū ceteris in generatione christi.

Este Hieremias vltimo pphetauit i egipto. Cū q̄ peccata popoli increpasset lapidat? est ab eis apud taphnas. Et eo loco lapidibus fuit obrut? sepulchro vbi olim pharao rex habitauerat.

Ezechiel propheta hic post mltā gloriosa gesta cū quosdam redargueret exacerbati ipm equis distraxerunt per crepidines saxorum atq; excerebrauerūt. Et in sepulchro Sem filij Noe et arphaxat ei? filio sepult?.

Zacharias et Aggeus anno scdo Darii increpauerunt populum propter negligentiam eorum et edificandum domū domini. et sollicitabant Sorobabel vt loquaretur super hoc regi. et annuit rex: et accensus est cor populi vt edificarent templū. Tandē post multa bona opera cōpleto templo. Et ipse obiit Et iuxta aggeum prophetam sepultus fuit.

Lucrecia matrona romana omnium romanarū mulierum pudicissima formaq; et elegantia clarissima coniunx collatini a sexto Tarquinio tarquinij superbi filio per vim stuprata semetipam interfecit. Tarquinio igif expulso romani reges defecere. Cum ibidem regnatum fuisset sub regibus septem annis. 240.

Linea Christi Templum Balomonis

Elachim

Asor

Sa doch

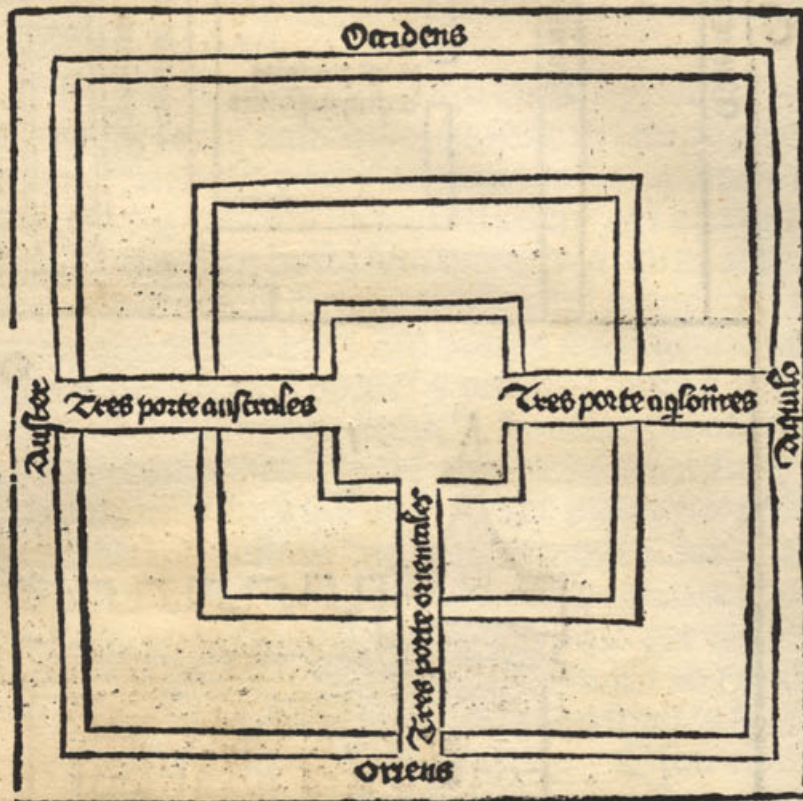
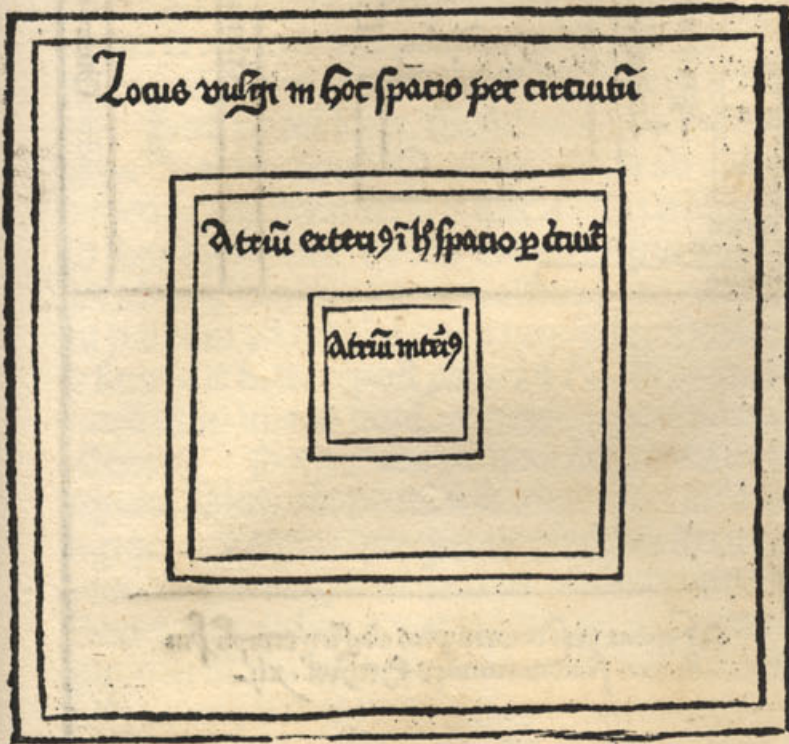

De edificatione templi

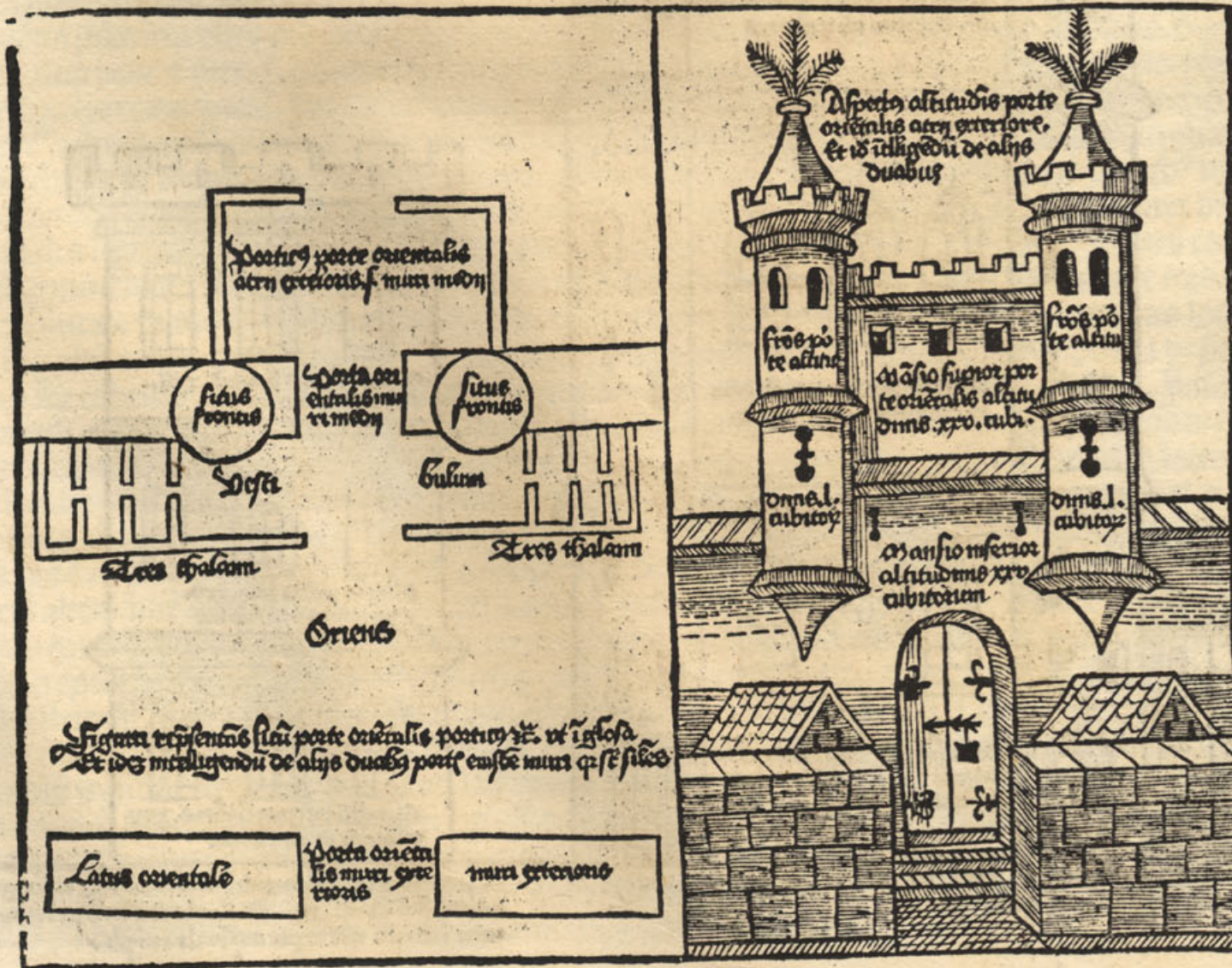
Oriosa ac magnifica illustres viri de templo eiusq; fundamento ac edificatione scriptitant: p̄cipue diuin⁹ p̄pheta Ezechiel in vicesimo quinto anno trāsmigrationis. Qui est ann⁹ tricesimustercius regni Nabuchodonosor in exordio anni decima die. Eū man⁹ dñi factu est sup eum: adductus est a spiritu in terrā isrl sup montē excelsum. Ubi ostēdit ei edificationē ciuitatis ⁊ templi. Et cū hec visio obscurissima sit nec aperta legentib⁹ de ciuitate mirabili in monte cū templo edificata sibi in spiritu ostēsa. Quā obrem p̄ pauca de forma templi p̄ figuras subiungere placuit. Quāq; certi doctores solum de spirituali edificio scilicet x̄po ac ecclesia intelligant: Victor tamē de materiali edificatione manifestauit: quod veteres hebrei ezechieli in visione imaginaria ostensum fuisse aiūt. Et in iam prescripta reedificatiōe post reditum de babilonia p̄ Zorobabel et Neemias fuisse impletum. Licet ceteri aduersa ponāt: moderniores tamē hebrei p̄ Messiam regnaturum cum magna potentia id futurū expectant. Figuras igitur templi per picturam talis edificij cum pauca scriptura videamus.

Prima figura edificij templi ostēsa ezechieli sup mōtem

Secūda figura ad facilius capiendū

Sequentes due figure ornatū porte representāt

Ezechiel diuinus ppheta. Cum transmigratio babilonis a Joachim rege iude vt premissus est ince-
pit et ipse cum mardocheo transmigravit. Postea sedechias annis. xi. regnavit: in quo anno destructa e-
ciuitas et templum. Inde decimoquarto anno post deuastationem Ezechiel hac visionem ppheticam vidit
Templum autem vt in figuris cerni potest: multas mansiones habebat: sicuti ciuitas: muri eius erant propugnacula ad
modum ciuitatis. Adons in quo erat templum aliquantulum demissus erat: In parte australi magis quam aquilonari.
Angelus autem stans in porta muri exterioris locutus est ac mensurabat certis mensuris que maiores erant quam
in ceteris rebus omnibus. Totum igitur templi edificium in spacio quadrato situm erat. Cuius unum latus directe ad ori-
entem positum: oppositum ad occidentem: Alta duo ad aquilonem et meridiem. In quo spacio triplex murus: Exteri-
or. medius. interior: Spacium primum inter medium et interiore dicebatur atrium exterius. Reliquum spacium inter mu-
rum medium et exterior: locus vulgi appellabatur. Gentiles enim ad orandum ob deuotionem templum accesserunt. To-
tum vero quadratum primum in summitate motus in plano erat: primum in motus pendulo. que gibbositas spacii
cum in plano figurari non potuit imaginatione suppleri debet. Ad horum intelligentiam posita est prima figura.

In orientali deinde parte muri exterioris in medio eius quedam erat apertura. x. cubitorum latitudinis in
qua erat porta. Simili modo in secundo muro et tercio directe se respicientes. In latere demum muroz aqu-
lonari et australi due porte consimiles erant: vt secunda figura ostendit.

Habebat autem hec porta orientalis gradus ob declinationem motus: vt a loco vulgi ascensus per vii. gradus
ad portam foret. Vestibulum quoque habuit spacium ante aperturam medij muri quique cubitorum in latum ab oriente
in occidentem. Et. xv. in longum ab aquilone in austrum. Extabat et porticum edificium situm super aperturam mu-
ri medij: et ex parte interiori ipsius muri transiens ultra medium per vii. cubitos inter atrium exterius. Et a terra usque
ad summitatem huius porticum cubiti quinquaginta sunt. Et iuxta postes hostij sunt due turres: quarum altitudo
lx. cubitorum sicuti in portis castrorum: Frontes dicte ad decorum porte. Ac in summitatibus turrium pomelli: et ra-
mi palmarum celati: etiam iuxta turres sex thalami per portarum appendicia dicta. Ad horum intelligentiam posi-
te sunt due figure (post primam et secundam) sequentes: Quarum prima situm porte porticum et vestibuli frontium et thala-
morum secundum lineas fundamentales representat. Altera figura altitudinem porte porticum et frontium a parte orientali
ostendit. Porticum autem edificium super portam in atrio duas habet mansiones superiorem et inferiorem et fenestras ob-
liquas. Ultra autem portam secundi muri inter medium et tercium pavementum stratum sub diuo scilicet platea pavementa-
ta erat. Triginta quoque gazophilatia in circuitu pavementi. ad latum australe decem: que occupant. c. cubitos. et
quatuor ex vna parte atrij exterioris et quatuor ex alia parte eiusdem porte que cum ipsa occupant. c. cubitos.
Duo vero residua gazophilatia ponuntur iuxta thalamos porte orientalis atrij interioris vnum in parte vna: reli-
quum in altera. que cum ipsis et cum thalamis occupant. c. cubitos per modum inferius figuratum. Et ad maiores
distinctionem a thalamis gazophilatia rubei coloris sunt. Porte autem aquilonaris et australis similes sunt por-
te orientali: Similis ferme descriptio portarum et vestibulorum medij et interioris muri extat. Ostium vero in
frontibus portarum diuersum erat: et ibi holocaustum lauabatur. scilicet carnes cremadas in altari holocaustorum ac mense
que immolationi deseruiebant per peccato et delicto. Due item pietes existentes ex vtraque parte ostij et ante illas
in porticu erant due columne: altera hinc: alia inde vt in templo Salomonis fuit. Longitudo vero parietum tem-
pli. c. cubitorum extat. Altitudo. c. xx. et latitudo intra muros. xx. cubitos continet. Duo pietes. xij. cubitorum
prominentia pilariorum ultra parietes hinc et inde. x. cubitorum: latitudo appendiciorum. vii. cubitorum. paries claudens
appendicia hinc et inde. x. cubitorum et latitudo loci orationis similiter. x. cubitorum. Qui numeri simul iuncti fa-
ciunt. lxx. iuxta ezechielem. Intrinsicus deinde sanctum sanctorum ponebat quod interius templum (vt in tabernaculo mo-
si interius tabernaculum) dicebatur: Paries vero non multum altus nec sustinens aliud pondus diuidebat sanctum et
sanctorum. Cuius longitudo erat. xx. cubitorum. Adiuncta fuerunt latera siue appendicia lateribus templi exteri-
us adherentia in latere occidentali. vi. in latere aquilonari quod est multo longius. xxx. Et similiter in australi quod
est equalis longitudinis: in orientali non sunt ponenda cum ibi templi ingressus pateat. Pilarii tandem annexi
fuerunt prominentes extra pietes: vt fit in arduis edificijs ad ipsa fortificanda: In occidentali parte tres pilarii: duo
in extremitate vnius in medio. et prominentes. v. cubitis: et hec prominentia pilariorum in tribus locis profatur
vno super alium atque in his foraminibus trabes figurant ad portandum tria tabulata: ita disposita vt primus distat a
terra per sex cubitos: et ita reliqua ab illo. Sicque ascendunt iuxta murum templi. xvii. cubitos. Inferior autem man-
sio templi usque ad primum tabulatum seu cenaculum ponenda est. xxx. cubitorum vt in templo salomonis. vt pres tem-
pli ad recipiendum lumen per fenestras sine obstaculo per. x. cubitos maneat. Circa duo vero latera templi scilicet
aquilonare et australe duo edificia ponuntur a muris templi per. xx. cubitos distantia: et quolibet. c. cubitorum lon-
gitudinis et. l. latitudinis. Ad ea intelligenda posite sunt tres figure solij preedicti. Prima representat secundum li-
neas fundamentales totius edificij posteriorem partem. Secunda altitudinem templi ostendit: appendiciorum circa ipsum.
Tercia altitudinem edificij aquilonaris: et similiter australis que similia sunt. Altare autem holocaustorum ex
partibus compositum fuit. Prima pars iuxta terram dicebatur sinus siue fundamentum: et eleuatur super terram cubitum vnum
Secunda crepido minor et restringitur edificium per cubitum vnum et ascendit per duos cubitos. Tercia crepido maior
iterum restringitur et eleuatur sursum per quatuor. Quarta arie vocatur simili modo per. iij. ascendit: vt altitudo altaris
a terra sit. xi. cubitorum. Aquae egrediebantur de templo per modum fonticuli scaturientis de limine sancti sanctorum et in
per templum transibant declinando parum ad latum dextrum. et inde ad porticum templi et postea ad atrium interius ab occide-
te in orientem. Aliquit has aquas ante egressum de atrio interiori diuiserunt in quatuor riuulos: vt per egressum
de porta orientali exterioris muri in vnum conueniant ceteri id refutant. Et sic completa sunt ad edificationes et
dispositionem templi pertinentia. Figura laudabilis nunc sequitur simul totum edificium representans quod per pres su-
perius est figuratum et secundum lineas fundamentales cuncta ostendit.